

Trang gør sig gældende, Adgang til det, man her vil give Adgang til for hele Landets Vedkommende.

Jeg spørger altsaa her, om den Trang, der gør sig gældende i København, behøver at have Virkninger for hele det øvrige Land. Jeg mener Nej. Jeg vil i Parentes indskyde, at der er jo den kedelige Ting at bemærke, at denne Trang ikke en Gang kan afhjælpes ved en Lov som denne; thi de, der trænger allermost til en saadan Adgang til Friluftsliv, det er just den fattigste Befolkning; men den kan i hvert Fald i København ikke komme til at nyde denne Friluftsfærdsel, uden at man giver den Penge til at rejse ud til disse Steder og tillige giver den gratis Adgang dertil. Kysten ved Kalvebodstrand er af samme Slags, som jeg nævnedes før, sumpede Strandenge, hvor det er umuligt at færdes lige ved Vandet, og Kysten ved Øresund, hvor det kan lade sig gøre, er optaget af Haver, der gaar helt ned til Vandet. Det er altsaa ikke muligt at give Folk Adgang undtagen paa ganske enkelte Steder, som f. Eks. ved det berømte Fluepapir. Alle andre Steder kan Folk sige: Vi har købt denne Grund, og dér kan I ikke færdes. Længere borte er der maaske enkelte brugelige Pletter ved Øresund, men de er i alt Fald sjældne at finde andre Steder end paa Sjællands Nordkyst mellem Helsingør og Isefjorden, og det staar ikke i den fattigste Befolknings Magt at komme derud, naar man ikke hjælper den paa anden Maade end ved at frede Kysten. Jeg beklager, at det forholder sig her, som saa ofte, at de, der trænger haardest, ikke kan hjælpes i saa Henseende, men derfor mener jeg ikke, at de, der *kan* hjælpes, de bedre stillede blandt Arbejderbefolkningen og Byens Mellestand, ikke skal hjælpes. Det er en Samfundsopgave at hjælpe dem til at tumle sig saa meget som muligt i fri Luft, og hjælpe dem til at komme ud paa saadanne Steder som Sjællands Kyst. Det er en Opgave ligesom Naturfredningen, og dette Friluftsliv burde man ved Lov hjælpe dem til at opnaa. Men det hjælper dem ikke, at man laver de mange Kommissioner. Vil man endelig have Kommissioner, saa lad os faa en Kommission for København og Nordsjælland, den kunde man saa udstyre med Midler til at opnaa sit Formaal, og jeg antager, den vilde kunne opnaa det uden mange særlige Midler; thi her drejer det sig jo om at faa lagt Servitutter paa Stranden, saa at Færdsel til den kan opnaas, og det kan ske ved forholdsvis simple Lovmidler, undtagelsesvis ved at give Myndighed til at foretage Ekspropriation imod Erstatning, hvad jeg ogsaa

i sidste Instans vilde være i Stand til at gaa med til.

Naar jeg siger, at det store Apparat ikke behøves, beror det ikke paa et rent personligt Skøn; det er noget, jeg kan støtte ved positiv Erfaring. Jeg kommer her til det, jeg før kaldte den „saakaldte Naturfredningsforening“. Naar jeg kalder den saaledes, er det, fordi den slet ikke har den Opgave, som jeg skildrede til at begynde med: at frede naturinteressante Steder i vort Land. Foreningen siger selv i Beretningen om sin Dannelse, at Stødet til at danne den er givet af Dansk Turistforening, og at Hovedformaalet er at skaffe Turister Adgang til Nordsjællands Kyst, hvilket altsaa ikke er Naturfredning, men et helt andet Formaal, selv om det er overmaade prisværdigt. Maa jeg her indskyde den Bemærkning, at den Opgave at trække fremmede Turister til Landet, sympatiserer jeg ikke synderlig med. Hvis det lykkedes i højere Grad, saa Landet blev overfyldt med fremmede Turister, vilde jeg ikke anse det for noget nationalt Gode. Befolkningen her i Landet skal tjene til sit Udkomme ved en udvidet Adgang til at producere. Hotelvirksomhed ønsker jeg ikke at fremlokke, og jeg ser aldeles ikke noget ideelt i, hvad man ogsaa i Norge og Sverige beklager sig over, at stoute Selvejere bliver til Turisters Hjælpere, der bukker for de fremmede og rækker Haanden ud efter Drikkepenge. Men jeg gaar ud fra, at Hovedsagen er at hjælpe de indenlandske Turister, særlig Københavns Befolkning, til Adgang til Stranden, og for denne Sag har jeg den største Sympati. Nu erklærer denne Forening det for sin mest presserende Opgave at modarbejde Afspærring af Nordsjællands Strand for Publikum og gøre denne Strand tilgængelig for Almenheden. Denne Forening har gentagne Gange henvendt sig til Regeringen, og det skyldes egentlig den, at dette Lovforslag er fremkommet. Saa vil jeg fremføre det, jeg kalder et faktisk Bevis for, at et stort Apparat, som jeg før sagde, ikke behøves. Denne Forening blev dannet i 1911, og i Beretningen fra 1913 fortælles det, at den ved fredelige Midler har opnaaet — og det har den opnaaet ved to Aars Virksomhed — at hele Strækningen fra Gilleleje til Isefjordens Munding, det er i alt 4 Mil, er fuldstændig fredet, saaledes som Foreningen ønsker det. Paa denne Strækning — hedder det udtrykkelig i Beretningen — har de allerfleste Lodsejere underskrevet en Deklaration, hvorved de fraskriver sig selv og deres Efterkommere